

Załącznik
do Uchwały Nr 2173/2025
Zarządu Województwa Opolskiego
z dnia 24 lutego 2025 r.

I. W wyniku przeprowadzonej analizy przedłożonego projektu dokumentu oraz na podstawie *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego* przyjętego uchwałą Nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 2019 r., poz. 1798 z dnia 14.05.2019 r.) oraz *Strategii rozwoju województwa opolskiego Opolskie 2030* przyjętej uchwałą Nr XXXIV/355/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 4 października 2021 r., stwierdzono, że cele i kierunki rewitalizacji oraz planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Baborów na lata 2023-2033 (GPR)*, są zgodne z polityką rozwoju samorządu województwa, ustaloną w ww. dokumentach.

1. *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego (PZPWO)*

W strukturze funkcjonalno-przestrzennej województwa Baborów - miasto powiązane funkcjonalnie ze swoimi obszarami wiejskimi usytuowane jest w grupie gmin o najbardziej widocznej skali problemów społecznych. Gmina Baborów zaliczona została do wiejskich obszarów funkcjonalnych wymagających wsparcia procesów rozwojowych (PZPWO, Rys. 5, str. 27), dla którego przyjęto rozwój wielofunkcyjny jako jeden z podstawowych kierunków rozwojowych. W ramach tego kierunku realizowane mają być m.in. działania związane z rewitalizacją obszarów zdegradowanych. Jednocześnie gminę wskazuje się na mapie województwa jako jeden z obszarów wiejskich o najtrudniejszej sytuacji rozwojowej.

W strukturze hierarchiczno-funkcjonalnej sieci osadniczej województwa opolskiego Baborów zlokalizowany jest na IV poziomie - ośrodki lokalne miejskie, jako miasto realizujące ważną funkcję uzupełniającą w stosunku do ośrodków powiatowych, koncentrujące instytucje i obiekty zapewniające usługi podstawowe w zakresie szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego, ambulatoryjnej opieki zdrowotnej, kultury, sportu i handlu.

Projekt *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Baborów na lata 2023-2033* poprzez przeprowadzoną diagnozę obszarów zdegradowanych i rewitalizacji, wskazane cele, kierunki i działania mające wyprowadzić obszar gminy ze stanu kryzysowego, wykazuje zgodność z polityką przestrzenną regionu określoną w PZPWO (w szczególności z zasadami gospodarowania przestrzenią i kierunkami zagospodarowania przestrzennego, w tym z poprawą ładu przestrzennego oraz dostosowaniem do skutków zmian klimatycznych).

Deklaracja oraz krótki opis zgodności z PZPWO została wyartykułowana w dokumencie w rozdziale 3.2 *Komplementarność z dokumentami strategicznymi w skali regionalnej*, na str. 15 przedmiotowego projektu dokumentu.

2. *Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030*

Po analizie projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Baborów na lata 2023-2033 (GPR)* stwierdzono, że zachowuje on spójność ze *Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030*. Autorzy wskazują to na str. 14 przywołując cele strategiczne i operacyjne *Strategii Opolskie 2030*.

Biorąc pod uwagę powyższe prosimy o uwzględnienie w GPR poniższych uwag:

- Poddajemy pod rozważenie zmianę ram czasowych obowiązywania GPR z 2023-2033 na 2025 - 2033 lub 2035. Mamy już rok 2025, a GPR pozostaje jeszcze w fazie projektu, zatem realizacja zaplanowanych w nim przedsięwzięć rewitalizacyjnych nie rozpocznie się wcześniej niż w tym roku;
- Str. 14 Rozdział 3.2 **Komplementarność z dokumentami strategicznymi w skali regionalnej**
 - prosimy o korektę tytułu strategii regionalnej, jej właściwy zapis jest następujący: Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030 (pisany bez myślnika) lub Strategia Opolskie 2030 (zapis skrótowy);
 - prosimy o opatrzenie poniższych zdań przypisami wskazującymi na to, że treści te pochodzą ze Strategii Opolskie 2030:
 - „Strategia stanowi, że Opolskie w 2030 roku (...).”
 - „Komfort życia w Opolskim zwiększa się (...).”
 - prosimy o zmianę kolejności przywoływania celów operacyjnych zgodnie z poniższym:
 - Cel strategiczny 3: Silna gospodarka – Gospodarka inteligenta wzmocniająca konkurencyjność regionu
 - Gospodarka otwarta na współpracę
 - Silne branże
 - Region dostępny komunikacyjnie
 - Ceniona marka regionu

Dodatkowo zwracamy uwagę na następujące kwestie:

- Str. 73-74 Rozdział 9 **Komplementarność i mechanizmy integrowania działań rewitalizacyjnych** - sugerujemy usunięcie nazwiska zastępcy wójta i pozostawienie tylko funkcji osoby sprawującej bezpośredni nadzór nad realizacją GPR.
- Str. 100 Rozdział 15 **Strategiczna ocena Oddziaływania na Środowisko** – prosimy o korektę nazwy jest: „Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego”, a powinno być „Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego”.

II. Równocześnie przekazujemy poniżej wyniki wstępnej analizy projektu dokumentu w aspekcie GPR pełniącego funkcję strategii IIT

Zgodnie z zapisami art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. *o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027* (tzw. ustawa wdrożeniowa) Instytucja Zarządzająca wydaje opinię w zakresie możliwości finansowania strategii IIT (GPR pełniącego funkcję strategii IIT) opracowanej na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji pod warunkiem spełnienia wymogów art. 29 rozporządzenia ogólnego) w ramach programu regionalnego w perspektywie 2021-2027.

Opinia IZ dla GRP (w zakresie możliwości finansowania strategii IIT) w ramach programu regionalnego wydawana jest w trybie art. 36 ust. 4 ustawy wdrożeniowej, tj. na zasadach określonych dla strategii IIT, w terminie 60 dni od dnia otrzymania przez IZ przyjętego przez gminę dokumentu.

Powyższe oznacza, że w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów w zakresie możliwości ich finansowania z FEO 2021-2027, gmina zobowiązana jest do złożenia dokumentu GPR wraz z uchwałą rady gminy w sprawie przyjęcia GPR oraz opiniami wydawanymi przez podmioty wymienione w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji.

Ponieważ przedmiotowa opinia IZ FEO 2021-2027 ma miejsce na wniosek gminy przed złożeniem pierwszego projektu rewitalizacyjnego do dofinansowania i jest dokonywana na podstawie **przekazanego przez gminę projektu GPR na obecnym etapie IZ dokonała roboczej weryfikacji projektu GPR Gminy Baborów** pod kątem elementów wynikających z art. 29 rozporządzenia ogólnego 2021/1060 oraz art. 36 ustawy wdrożeniowej.

W myśl powyższego projekt GPR Gminy Baborów był weryfikowany pod kątem zawarcia w nim podstawowych elementów właściwych dla strategii IIT, takich jak:

1. syntezy diagnozy obszaru realizacji IIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych;
2. celów, jakie mają być zrealizowane w ramach IIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązanych z realizacją właściwego programu;
3. listy projektów realizujących cele, o których mowa w pkt 2, wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami;
4. opisu procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii IIT.

W związku z tym, iż zgodnie z zapisami projektu GPR Gminy Baborów, dokument ma pełnić funkcję strategii IIT w kontekście zapisów art. 29 rozporządzenia ogólnego, stwierdza się, iż dokument zawiera elementy właściwe dla strategii IIT.

W kontekście **listy projektów** ujętych w rozdziale 8. *Przedsięwzięcia rewitalizacyjne* – wyjaśniamy, że w przypadku gdy program *Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027* (FEO 2021-2027) planowany jest jako potencjalne źródło współfinansowania działań rewitalizacyjnych, to wsparcie takie możliwe jest w Priorytecie 10 *Fundusze Europejskie na wzmacnianie potencjałów endogenicznych opolskiego* (w przypadku gmin miejsko-wiejskich jest to działanie 10.2 *Rewitalizacja na obszarach miejskich*).

Zgodnie z interwencją zaplanowaną w ramach FEO 2021-2027 w obszarze rewitalizacji wsparcie skierowane będzie wyłącznie na następujący typ projektu „**Fizyczna regeneracja i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, mająca na celu realizację kompleksowych, zintegrowanych działań na rzecz: lokalnej społeczności i gospodarki, ładu przestrzennego i zrównoważonego gospodarowania przestrzenią, skoncentrowanych terytorialnie i prowadzonych przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji**”. Interwencje w obszarze rewitalizacji finansowane będą ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Jednocześnie, IZ FEO 2021-2027 zwraca uwagę, że znajdujące się na liście przedsięwzięcie rewitalizacyjne pn. *Konserwacja i modernizacja drewnianego zabytkowego Kościoła Rzymskokatolickiego pw. św. Józefa w Baborowie*, które ma na celu zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu wpisuje się swoim zakresem do innego obszaru wsparcia w ramach FEO bezpośrednio dedykowanemu ochronie dziedzictwa kulturowego i zabytkom tj. działanie 10.4 *Dziedzictwo kulturowe i kultura, rozwój turystyki na obszarach innych niż miejskie – 4 subregiony FEO 2021-2027*).

Powyższe nie oznacza, że w ramach GPR nie można ujmować innych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jednak w przypadku projektów, których potencjalnym źródłem finansowania ma być działanie 10.2 FEO 2021-2027, muszą się one wpisywać w ww. typ projektu.

Ewentualne uzupełnienie rewitalizacyjnych projektów infrastrukturalnych finansowanych w ramach działania 10.2 *Rewitalizacja na obszarach miejskich* FEO 2021-2027 o elementy „miękkie” możliwe jest pod warunkiem ich zgodności z celami Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (w ramach cross-finansingu - na poziomie 15%).

Zaznacza się, że w ramach działań rewitalizacyjnych planowanych do finansowania ze środków FEO 2021-2027 możliwe jest **wsparcie istniejącej infrastruktury**. Natomiast tylko w wyjątkowych okolicznościach, po przedstawieniu wyczerpującego uzasadnienia przez wnioskodawcę możliwe będzie wsparcie dla nowych inwestycji.

III. Przekazujemy również poniżej wyniki wstępnej analizy projektu GPR **w zakresie wymogów stawianych przez ustawę o rewitalizacji**;

Zaktualizowany dokument Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej *Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027* oraz Procedury Instytucji Zarządzającej FEO 2021-2027 dotyczącej opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji w województwie opolskim (Uchwała nr 9371/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z 24.04.2023 r.) określają, że w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów, zarząd województwa ma przeanalizować spełnienie przez uchwalony GPR warunków wymienionych w art. 15 ust. 1.

W związku z tym, w wyniku przeprowadzonej weryfikacji projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Baborów na lata 2023-2033* (GPR) w zakresie wymogów stawianych przez ustawę o rewitalizacji, stwierdzono, że analizowany projekt dokumentu:

- został sporządzony dla obszaru rewitalizacji wyznaczonego w drodze uchwały rady gminy (uchwała Rady Miejskiej w Baborowie z dnia 19 czerwca 2024 r. Nr III/39/24 w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Baborów);
- wskazuje, że obszar rewitalizacji obejmuje w sumie tereny nieprzekraczające 20% powierzchni gminy (55 ha, tj. 0,5% powierzchni całej gminy Baborów) oraz tereny zamieszkałe przez nie więcej niż 30% mieszkańców gminy (939 osoby, tj. 16,4% mieszkańców gminy Baborów) (Rozdz. 4.5, Tabela 9. str. 38);
- zawiera szczegółową diagnozę czynników i zjawisk kryzysowych oraz lokalnych potencjałów wraz z analizą negatywnych i pozytywnych zjawisk w poszczególnych sferach problemowych (w tym społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej). Zidentyfikowano potencjały i problemy obszaru rewitalizacji. (Rozdz. 5, str. 40-54);
- zawiera opis powiązań GPR z dokumentami strategicznymi gminy, w tym ze *Strategią rozwoju lokalnego gminy Baborów na lata 2014-2020*, *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baborów*, *Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Baborów na lata 2017-2027*. Zestawiono elementy powiązań pomiędzy dokumentami w formie czytelnych tabel. (Rozdz. 3.3, str. 18-20);
- zawiera opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji, określoną na podstawie diagnozy obszaru rewitalizacji oraz wizji rozwoju gminy. W jej ramach, w podziale na wyznaczone cztery podobszary, wskazuje się na kluczowe zagadnienia problemowe zdiagnozowane dla obszaru rewitalizacji. (Rozdz. 6, str. 55);

- zawiera cele oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji negatywnych zjawisk, planowanych do realizacji na obszarze rewitalizacji. Wyznaczono dwa cele główne i przypisano im kierunki działań, pozwalających na ich realizację. (Rozdz. 7, str. 56-58);
- w ramach opisu przedsięwzięć rewitalizacyjnych zamieszczono charakterystykę podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w formie sześciu kart przedsięwzięć. W ramach uporządkowanych tabel-fiszek z opisami zawarto w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę, opis, inicjatora i podmiot realizujący, lokalizację, szacowaną wartość, czas realizacji, prognozowane rezultaty przedsięwzięcia, wskaźniki i opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Ujęto także przedsięwzięcia rewitalizacyjne służące realizacji celu publicznego określonego w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1990 oraz z 2021 r. poz. 11 i 234) (Rozdz. 8.1, str. 59-69);
- zawiera charakterystykę pozostałych dopuszczalnych (uzupełniających) przedsięwzięć rewitalizacyjnych, mających na celu wzmocnienie podstawowych działań rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk, przedstawioną w formie dwóch tabel (Tabela 43 i 44). (Rozdz. 8.2, str. 69-71);
- wskazuje przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które są kompleksowe, tzn. razem stanowią kompleksową odpowiedź na zdiagnozowane w obszarze rewitalizacji problemy i mogą stanowić źródło szerszego oddziaływania. Wśród planowanych działań (łącznie: podstawowych i pozostałych dopuszczalnych) ujęto zarówno przedsięwzięcia społeczne, jak i uzupełniające je przedsięwzięcia inwestycyjne. (Rozdz. 8, str. 59-71);
- zawiera opis komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z opisem mechanizmów integrowania działań, w myśl zasad kompleksowości, koncentracji i komplementarności interwencji. Opisano komplementarność przestrzenną, problemową, proceduralno-instytucjonalną, międzyokresową i źródeł finansowania. Podsumowanie komplementarności GPR ujęto w Tabeli 14 (Rozdz. 9, str. 72-80);
- określa szacunkowe/indykatywne ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji, przedstawione w formie tabelarycznej, dla projektów podstawowych (Tabela 15, str. 83-84). W treści dokumentu wskazuje się również, że w GPR nie planuje się finansowania projektów podstawowych ze środków prywatnych;
- zawiera opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji wraz z ramowym harmonogramem realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Główny trzon zarządzania GPR planuje się w ramach istniejących struktur Urzędu Miejskiego w Baborowie oraz Komitetu rewitalizacji, przy współpracy z gminnymi jednostkami organizacyjnymi, interesariuszami i partnerami projektowymi. (Rozdz. 11, str. 85-87);
- zawiera opis sposobu zaangażowania partnerów w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem GPR (partnerów społeczno-gospodarczych oraz podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji). W rozdziale 13. *Upowszechnianie dokumentu i proces partycypacji społecznej* opisuje się mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów w proces rewitalizacji, a także poszczególne formy

partycypacji społecznej i procedury upowszechniania rewitalizacji w podziale na kolejne etapy procesów rewitalizacji (Rozdz. 13, str. 92-96);

- opisuje system monitorowania i ewaluacji GPR (w tym wzór karty monitorowania przedsięwzięć – Tabela 17), oceny aktualności i stopnia realizacji programu, wskaźniki monitorowania poszczególnych celów rewitalizacji (Tabela 16), a także harmonogram realizacji (Tabela 18) i koszty zarządzania programem rewitalizacji (Rozdz. 12, str. 88-91);
- wskazuje na brak konieczności zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 611 oraz z 2021 r. poz. 11) (Rozdz. 16, str. 100);
- wskazuje, że na obszarze rewitalizacji nie planuje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 ustawy o rewitalizacji (Rozdz. 17.1 str. 101);
- wskazuje sposób realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego, w tym wskazuje na brak konieczności zmian w obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (Rozdz. 17.2, str. 101);
- ma dołączony załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali 1:5000 opracowanej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej, z oznaczeniem rozmieszczenia podstawowych projektów rewitalizacyjnych (załącznik graficzny do dokumentu GPR).

Na podstawie przeprowadzonej dalszej weryfikacji, stwierdzono, że do projektu GPR **nie dołączono formy cyfrowej mapy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji**, stanowiącej załącznik do uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Należy pamiętać, że na etapie formalnego opiniowania dokumentu gminnego programu rewitalizacji w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów, gmina zobowiązana jest do złożenia dokumentu GPR wraz z uchwałą rady gminy w sprawie przyjęcia GPR, opiniami wydawanymi przez podmioty wymienione w art. 14 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji, oraz z dołączoną formą cyfrowej mapy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, stanowiącej załącznik do uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Przez mapę cyfrową należy rozumieć mapę w wersji wektorowej (np. format SHP, DXF) posiadającą reprezentację geometryczną określoną w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych (np. układ PL1992 lub PL-2000). Po umieszczeniu GPR w wykazie, mapa zostanie wykorzystana do zasilenia komponentu dotyczącego rewitalizacji w systemie informacji przestrzennej województwa opolskiego (Geoportal).

Podsumowując, formalny proces opiniowania i wpisania *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Baborów na lata 2023-2033* przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu zostanie przeprowadzony zgodnie z procedurą przyjętą Uchwałą nr 9371/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2023 r. w sprawie przyjęcia *Procedury Instytucji Zarządzającej FEO 2021-2027 dotyczącej opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji w województwie opolskim* i będzie obejmował weryfikację w zakresie możliwości finansowania strategii IIT (GPR pełniący funkcję strategii IIT opracowany na podstawie ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. pod warunkiem

spełnienia wymogów art. 29 rozporządzenia ogólnego) w ramach programu regionalnego FEO 2021-2027, zgodnie z ustawą wdrożeniową.

Tym samym, niniejsza weryfikacja przeprowadzona na obecnym etapie projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Baborów na lata 2023-2033* przez IZ FEO 2021-2027 nie stanowi ww. weryfikacji/opinii. Aby uchwalony GPR był zgodny z obowiązującymi wymogami i mógł być podstawą ewentualnego ubiegania się o dofinansowanie ze środków FEO, powinien spełniać przedłożone powyżej warunki.